

Posudek bakalářské práce podané na ÚFaR FF UK v Praze

Jméno a příjmení: **Michal Čermák**

Téma: **Role krále ve staroegyptském kosmologickém schématu podle reliéfní výzdoby v komplexech pyramid Staré říše**

Datum: **červen 2012**

Školitel: **Mgr. Martin Pehal**

Oponent: **Doc. Dalibor Antalík, Dr.**

Práci autor zřetelně rozdělil na dvě části: v první a zároveň delší z nich předkládá analýzu egyptského pojetí královského úřadu a ideologie s ním spojené (s.9-28), v druhé, podstatně stručnější, se zabývá projevy tohoto konceptu v reliéfní výzdobě komplexů pyramid (s. 28-35). Svě badatelské pole vymezil chronologicky obdobím tzv. Staré říše (27.-22. st. př. Kr.).

1) Struktura argumentace (5 b.)

Struktura Čermákova výkladu je sevřená. Jeho argumentace působí vždy suverénním dojmem. Jednotlivé části výkladu na sebe logicky navazují. Nikde není poskytován prostor nadbytečným exkursům. Zarážející je pouze nepoměr rozsahu první a druhé části: po zevrubné charakterizaci konceptu «Sacral Kingship», by čtenář předpokládal podobně detailní ohledání jeho aplikace v královské funerální architektuře. Pravdou však zůstává, že zde je problematika spíše jen letmo načrtnuta nežli důkladně analyzována.

2) Formální úroveň (6 b.)

Formální úroveň předložené práce je uspokojivá. Kromě vlastního textu s přiměřeným poznámkovým aparátem a bibliografického seznamu obsahuje též obrazovou přílohu s 21 vyobrazeními, na která autor průběžně odkazuje. Příležitostně oponent zaznamenal tolerovatelné množství překlepů: viz kupříkladu „osobu“ (namísto správného „osobou“) na s. 9; „posvětí“ (namísto správného podsvětí) na s. 30; „ve egyptologii“ na s. 31; „zobrazujícího“ (namísto správného „zobrazující“) na s. 32; novy (namísto správného „nový“) na s. 33; znázornění (namísto správného „znázorněním“) na s.34; atd. V ojedinělých případech pak pochybení tohoto typu čtenáři dokonce znesnadňují porozumět, jak autor některá svá tvrzení míní (srv. „... který rituálem nástupnictví nabyt těžce prostřednickou moc“ na s.34). Celkově je však práce napsána relativně srozumitelným jazykem. Obstojné je též její stylistické zpracování.

3) Práce s prameny (6 b.)

Dle mínění oponenta – neegyptologa autor prokázal schopnost orientovat se v české a anglicky psané sekundární literatuře. Jím zpracované penzum odborných textů není široké, spíše se pohybuje při pomyslné spodní hranici. Nicméně těm, s nimiž pracuje, Čermák rozumí a je schopný je dávat do patřičných souvislostí. V práci ovšem není – pro neegyptologa – vždy zřejmým, kdy autor čtenáři předkládá konsensuální pozici v daném oboru, kdy se jedná o možný, ale okrajově přijímaný názor, kdy o autorovo vlastní mínění.

Jeho přístup k pramennému materiálu se zdá být poněkud omezenější. Práce s pozůstatky výtvarného projevu není příliš provázána s rozbořením dobových písemných svědectví na dané téma, přičemž jejich konvergence (i divergence) vždy má svébytnou výpovědní hodnotu.

4) Vlastní přínos (5 b.)

Silnou stránkou práce je, že celkově prokazuje míru autorova vhledu do zkoumané problematiky na úrovni bakalářské práce. Její slabinu pak oponent spatřuje v příliš stručné

druhé části (viz výše). V tomto ohledu by uvítal kupříkladu upřesnění, podle jakých *taxonů* byla vytvořena typologie, v jejímž rámci spadají do jednodušší kategorie vdechnutí života panovníkovi božstvem, kojení krále bohyní, faraonův běh i obdarovávání mocnáře nejrůznějšími komoditami. Podobně zkratkovitým dojmem působí též celý odstavec textu na s. 34: „Vymezení funkce reliéfních motivů skrze jejich úlohu v zachování zesnulého jsou však neuspokojivé i z religionisticky závažnějšího důvodu – toto vysvětlení se totiž stále pohybuje na úrovni emické terminologie. Z vědeckého hlediska je myšlenka nutnosti panovnického znovuzrození stále nesrozumitelná, byť je na určité úrovni vyjasněno její spojení s reliéfním znázornění (*sic!*) královských úkonů.“

5) Obecný přesah (8 b.)

Přes relativní specializovanost práce obsahuje řadu religionisticky cenných postřehů. Oponent byl při četbě v neustálém „pokušení“ porovnávat autorem předkládané informace s reáliemi starověké Levanty. A nejinak by mohl s užitkem činit ne jeden specialista na archaická náboženství.

6) Závěr (celkem 30 b.)

Školitel doporučuje předloženou bakalářskou práci k obhajobě a její klasifikaci navrhuje hodnotit stupněm **velmi dobře**.

V Praze dne 7. září 2012

Doc. Dalibor Antalík, Dr.